

Regeringens proposition

1975/76: 87

om utbyggnad av Stiftelsen Industricentras anläggningar i Strömsund och Lycksele;

beslutad den 13 november 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

G. E. STRÄNG

INGEMUND BENGTTSSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att regeringen får besluta om utbyggnad av industricenteranläggningarna i Strömsund och Lycksele till den storlek som ursprungligen beräknades för ett fullt utbyggt industricentrum. Beslut om utbyggnad avses bli fattat när regeringen bedömer att minst hälften av de tillkommande lokalerna omedelbart kan hyras ut.

Utdrag
ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-11-13

Närvarande: statsråden Sträng, ordförande, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Geijer, Bengtsson, Norling, Lidbom, Carlsson, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson

Föredragande: statsrådet Bengtsson

Proposition om utbyggnad av Stiftelsen Industricentras anläggningar i Strömsund och Lycksele.

År 1973 påbörjades enligt riksdagens beslut (prop. 1972: 111 bil. 1, InU 1972: 28, rskr 1972:347 samt prop. 1973: 50, InU 1973: 7, rskr 1973: 248) en försöksverksamhet med statliga industricentra i regionala centra i det inre stödområdet. Syftet med verksamheten är att genom att uppföra industrilokaler för uthyrning vidga de regionalpolitiska insatserna. I en första etapp har anläggningar uppförts i Strömsund och Lycksele. Huvudman för verksamheten är Stiftelsen Industricentra, som har till uppgift att planera, uppföra, äga och förvalta industricenteranläggningar samt i övrigt verka för att skapa goda förutsättningar för verksamheten i anläggningarna.

Finansieringen av industricenteranläggningarna är så ordnad att hyran i industricentra kan ligga på en konkurrenskraftig nivå i förhållande till de kostnader som företagen kan räkna med om de uppför egna lokaler med statligt lokaliseringsstöd. Anläggningarna i Strömsund och Lycksele, som har kostnadsberäknats till sammanlagt ca 14,1 milj. kr., har sålunda finansierats (prop. 1973: 50, InU 1973: 7, rskr 1973: 248 samt prop. 1975:85 bil. 10, InU 1975: 13, rskr 1975: 169) genom statliga lokaliseringsbidrag med sammanlagt 9,2 milj. kr., motsvarande 65 % av byggnadskostnaderna, samt genom statliga annuitetslån på sammanlagt 1 840 000 kr. från investeringsanslaget Regionalpolitiskt stöd: Lokaliseringslån under elfte huvudtiteln. Resterande belopp har täckts ur stiftelseförmögenheten. Stiftelsen har från anslaget E1. Regionalpolitiskt stöd: Bidragsverksamhet under elfte huvudtiteln tillförts sammanlagt 3,6 milj. kr. att utgöra stiftelsens förmögenhet. För vissa maskininvesteringar har

stiftelsen vidare beviljats lokaliseringsstöd med 175 000 kr. i avskrivningslån och 175 000 kr. i lokaliseringslån. Stiftelsens administrationskostnader täcks delvis av statsbidrag från anslaget Regionalpolitiskt stöd: Bidragsverksamhet. För budgetåret 1975/76 har stiftelsen beviljats 450 000 kr. i sådant administrationsbidrag.

Industricenteranläggningen i Strömsund är sedan en tid helt uthyrd. Av anläggningen i Lycksele är större delen uthyrd och i dagarna håller förhandlingar på att slutföras beträffande uthyrning av de återstående lokalerna.

Det ankommer på statsmakterna att fatta beslut om utbyggnad av befintliga och inrättande av ytterligare industricentra. Stiftelsen Industricentra skall följa utvecklingen och ta initiativ för att tillgodose behovet av ytterligare lokaler. Stiftelsen har i en skrivelse till arbetsmarknadsdepartementet redovisat sin syn på den fortsatta verksamheten. Vidare har inom ramen för Länsplanering 1974 flera länsstyrelser föreslagit att verksamheten med industricentra skall byggas ut.

Beträffande riktlinjer för Stiftelsen Industricentras fortsatta verksamhet avser jag att återkomma så att regeringens ställningstagande kan redovisas för riksdagen senare under 1975/76 års riksmöte. Jag vill dock redan nu behandla frågan om utbyggnad av industricenteranläggningarna i Strömsund och Lycksele.

Enligt det utredningsförslag som låg till grund för beslutet om industricentra borde ett fullt utbyggt industricentrum dimensioneras för ca 300 arbetsplatser. Utredningen förordade dock en stegvis uppbyggnad och att lokaler för ca 150 arbetsplatser skulle uppföras i en första etapp. Dåvarande inrikesministern anförde vid anmälan av prop. 1973: 50 angående medlen i den fortsatta regionalpolitiska stödverksamheten m. m., att utredningens förslag till dimensionering av anläggningarna borde tjäna som allmän riktpunkt för den fortsatta planeringen. En anledning till att en stegvis uppbyggnad förordades var svårigheterna att i utgångsläget bedöma efterfrågan på industrilokaler i de aktuella orterna. De nu färdigställda anläggningarna i Strömsund och Lycksele är sålunda vardera dimensionerade för ca 150 arbetsplatser.

Fem företag har hyrt lokaler i Strömsundsanläggningen. Tre av dessa företag är nyetableringar. Ett av företagen bedrev redan tidigare verksamhet i Strömsund, men behövde större och mer ändamålsenliga lokaler. Det återstående företaget har omlokaliserats från en annan del av landet i samband med en väsentlig utvidgning av verksamheten. Även i Lyckseleanläggningen har fem företag hyrt lokaler. Fyra av dessa är nyetableringar. Därutöver har lokaler upplåtits på korttidskontrakt till en nystartad försöksverksamhet med pappersåtervinning. Efter en inkörningsperiod kan antalet sysselsatta i de nuvarande industricenteranläggningarna beräknas uppgå till sammanlagt 250—300 personer, varav ungefär två tredjedelar hänför sig till anläggningen i Strömsund.

Jag anser att det nu är lämpligt att påbörja planeringen för utbyggnad av anläggningarna i Strömsund och Lycksele till den storlek som ursprungligen beräknades för ett fullt utbyggt industricentrum. Enligt vad jag har erfart har Stiftelsen Industricentra kontakt med ett antal företag som är intresserade av att hyra lokaler i utbyggda anläggningar i Strömsund och Lycksele. Jag räknar också med att några av de företag som nu hyr lokaler i anläggningarna så småningom behöver ytterligare utrymme.

Beträffande den fortsatta handläggningen av frågan vill jag förorda en ordning som innebär att riksdagen nu tar ställning till förslaget om utbyggnad av anläggningarna i Strömsund och Lycksele samt till riktlinjerna för finansiering av investeringarna. Det bör sedan ankomma på regeringen att besluta om igångsättning av utbyggnaderna. Först när regeringen bedömer att minst hälften av de nya lokalerna i resp. ort omedelbart kan hyras ut bör en utbyggnad ske. Med en sådan ordning kan stiftelsen söka träffa överenskommelse med företag om uthyrning av de planerade lokalerna.

Finansieringen av investeringarna bör ske enligt samma principer som för de nu färdigställda industricenteranläggningarna. Jag föreslår sålunda att regeringen inhämtar riksdagens bemyndigande att från anslagen för regionalpolitiskt stöd ta i anspråk medel för lokaliseringsbidrag, annuitetslån och kapitaltillskott till Stiftelsen Industricentra för att finansiera utbyggnad av anläggningarna i Strömsund och Lycksele.

De planerade lokalerna bör utjudas mot en hyra som svarar mot de kostnader som företagen hade fått bära vid uppförande av egna lokaler med statligt lokaliseringsstöd enligt nu tillämpade regler. Därmed kan behovet av särskilda statliga bidrag för att täcka hyresbortfall begränsas. För en sådan utveckling verkar även den föreslagna ordningen att utbyggnaden bör påbörjas först när minst hälften av de nya lokalerna omedelbart kan hyras ut. Jag utgår vidare från att administrationsbidrag för stiftelsens verksamhet i Strömsund och Lycksele inte behövs när samtliga industrilokaler i anläggningarna i dessa orter har blivit uthyrda.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att bemyndiga regeringen att ta i anspråk medel från anslagen
Regionalpolitiskt stöd: Bidragsverksamhet och Regionalpolitiskt stöd: Lokaliseringslån för utbyggnad av industricenteranläggningarna i Strömsund och Lycksele enligt de grunder som jag nu har förordat.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.